

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Friderici Karg de Bebenburg Serenissimorum DD.
Fratrum Principum Electorum Colon. & Bavar. Ducum &c.
... Dissertationes Theologicæ, Nomo-Canonicæ,
Historicæ, & Politicæ Ad Constitutionem ...**

Karg von Bebenburg, Johann Friedrich

Coloniæ Agrippinæ, 1690

Diss. III. De triplici effectu sacræ Immunit. local.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38308

DISSERTATIO IV.

De triplici effectu sacrae immunitatis localis.

81. I. **E**ffectus est, quod confugae per vim aut dolum extrahi nequeant, & tum ita, vel per errorem ipsiusmet etiam Episcopi, tum in casu criminum exceptorum contra formam Bullae Gregorianae extracti, sint Ecclesiae restituendi: secus est de sponte egressis, & extra locum immunem deinde abductis.
82. De sententia Sylvestri & Glossa remissive.
83. Quomodo procedendum cum Reo criminis excepti: ubi de Dioecesium Germania vastitate, respectu Italicarum, ac necessariae idcirco provisione: item de locis nullius, & tempore sedis vacantis.
84. Quid agendum, si, durante discussione, de qualitate criminis, Episcopus

- piscopus repositionem confugæ in loco bene munito recuset?
85. Duplex animadversio Eminentissimi de Luca.
86. An Episcopus in carcere suo custodire possit confugam enormis criminis non excepti reum, donec Sancti Pontifex consulatur? Et quid Curie seculari liceat, si notori constet, confugam esse reum delicti excepti.
87. Respondetur quorundam argumentis.
88. Notabilis casus, qui Anno 1679 accidit.
89. Alius casus, Anno 1598 ab Archiepiscopali Curia Neapolitana decisus.
90. Recensitio & solutio argumentorum Regentis Sanfelicii.
91. An Reus indebitè extractus, sit restituendus eidem Ecclesie materiali.
92. Quid è contradicendum, si Reus fugiat è manibus Curie secularis?
93. & 94. An hac constitutio Gregoriana

- riana etiam iudicis Ecclesiastici
 manus in suo foro constringat: & de
 sensu c. Inter alia, juxta nonnullos.
95. Mens Concilii Sardicensis can. 7.
 ubi de intercessionibus Ecclesie pro
 Reis damnatis: & cur, ac quando
 flaccescere ceperit hoc officium san-
 ctitatis?
96. De II. Immunitate localis effectu
 passim à Canonistis jactato.
97. Verus c. Inter alia tenor, ac sensus:
 & hodierna consuetudo.
98. Errant, qui putant punitum ab
 Ecclesiastica potestate subduci per
 hoc præcisè animadversioni Curie
 secularis.
99. Unde hac equivocatio nata vi-
 deatur.
100. Commoda olim reportata de non
 irritata intempestive potestate secu-
 lari.
101. De criminibus mixti fori.
102. Major enucleatio eorum, quata-
 eta sunt nu. 86.
103. III. Immunitatis localis effectus:

H

ubi

ubi de excessibus tum secularium, tum
Ecclesiasticorum.

104. Quibus sumptibus providendum
Confugis.

105. Confuga disponendi ad poeniten-
tiam.

106. Cavenda participatio criminis
Clericis & Religiosis.

107. Occasio L. 1. Cod. Theod. de his
qui ad Eccl.

81. **T**Riplex vulgò asseritur Sac. Im-
munitatis localis effectus 1.
quòd confugæ (præterquàm in crimi-
nibus exceptis, aut de speciali jussu S.
Pontific.) ex immuni loco per vim ex-
trahi nequeant, imò nec per dolù pro-
missâ securitate Sperell. to. 2. decis.
148. nu. 59. & seq. Barbol. lib. 2. Jur.
Eccles. c. 3. nu. 54. adeò ut non mo-
dò Sacrilega, sed & ob violationem
Juris, quòd habet confuga, ut recipia-
tur ab Ecclesia, ad quam recurrit, &
ne in eadem capiatur à laicis, injusta,
imò nulla sit hujusmodi extractio,
quia

quia sine jurisdictione exercita, ac
 consequenter omni validitate desti-
 tuantur etiam cætera in tali captura
 fundata, extractusque ab Asylo ob
 crimen non exceptum, quantumvis
 enorme (sine expresso assensu Roma-
 ni Pontificis) per errorem aut pravam
 voluntatem ipsiusmet Episcopi, vel in
 exceptis abductus non servatâ Gre-
 gorianæ Constitutionis nostræ for-
 mâ, licet fateatur crimen exceptum,
 reponendus sit actualiter in eodem
 loco immuni tanquam offenso, &
 spoliato, cum refectione interesse, &
 damnorum, quæ inde passus est Con-
 fuga. *S. Congreg. Immunit. in Saler-
 nitana 7. Maij 1630. apud Pignatel-
 lum to. 1. consult. can. 170. nu. 4.* ex ra-
 tione præfata, quod, etsi privilegium
 principaliter loco concessum sit, re-
 dundet tamen etiam in homines eò
 recurrentes, ut constituti semel ibi-
 dem, quamdiu non spontè ac liberè
 egressi, nec de particulari licentia Pa-
 pæ seculari justitiæ consignati, aut

immunitate non gaudere declarati fuerint, à qualibet seu violenta, seu dolosa extractione sint immunes: quicquid sanctus quidam Doctor asserere videatur per verba: Sacrilgium interdum invenitur separatum ab aliis peccatis, eò quòd actus non habet aliã deformitatem, nisi qui ares sacra violatur: puta, si quis Iudex capiat aliquem de loco sacro, quem in aliis locis licitè capere posset.

82. Sicut è contrà non procedit illa doctrina Sylvestri in *sum. v. immunitas q. 4.* & aliorum quorundam asserentium, à confuga spontè licèt recedente extra Asyli Ecclesiastici terminos, ex quo semel eò confugerit, adeò non amitti privilegium immunitatis, ut de Jure ob illud delictum non amplius puniri corporaliter valeat, nec ad mortem damnari. Quòd quidem glossa in *c. Reum 9. v. vel ad mortem XVII. q. 4.* tunc solum ita tenendum existimat, quando talis ab Ecclesiastico Iudice punitus fuerit, & ad dam-

na ac interesse condemnatus : quod
 utrum antiquæ & hodiernæ praxi
 conveniat, infrâ dispiciemus *nu.* 99.
 & *seqq.*

83. Quod si deinde agatur de cri-
 minis excepti Reo, hic seculari Curia
 non aliter consignandus est, quàm
 per Personam Ecclesiasticam, de
 mandato localis Episcopi, aut ejus
 Officialis, seu Vicarii generalis, &
 quidem præviâ unius ex istis cog-
 nitione, quòd is verè commiserit deli-
 ctum exceptum. Qua de causa cum in
 Germania minor sit numerus Episco-
 porum, majorque *Dicecesium* vasti-
 tas, quàm alibi, præsertim in Italia,
 ubi Ughellius *in Italia sacra*, diligen-
 ti perquisitione factâ, quadraginta
 Metropolitanas, & ducentas nona-
 ginta circiter Cathedralis Ecclesias,
 plerasque antiquissimas & ante secu-
 lum X. erectas, recenset, ne facilè,
 ob Ordinariorum distantiam, irrepa-
 rabilia vel gravia saltem incommoda
 accidant, in illustrioribus præsertim

H 3

locis

locis prærogativam Ecclesiæ Cathedralis non habentibus, ut Bruxellis in Belgio, Erfurti in Thuringia, Matrili in Hispania &c. Vicarius particularis pro grandibus ejusmodi locis cum jurisdictione ad universitatem causarum, archivo, Notario, aliisque signis Ecclesiastici Tribunalis deputari solet, ac meritò debet, ab Episcopo alibi habitante, & ad differentiam locorum minoris momenti (quamvis & ipse reverà, juridicè loquendo, merè foraneus, ac subordinatus, & à vero Vicario generali, unico, residente apud Episcopum, unitimque cum Hoc regente Ecclesiam, ac idem Tribunal habente, omnino distinctus sit) *Urbanus* nuncupatur: qualem, ante mutatam Religionem, Episcopi Bambergenses etiam Norimbergæ habere consueverant: qui tamen, ut modò dixi, à vero Officiali, aut Vicario in Spiritualibus generali propriè differat, inter alia tamen etiam in casibus subitaneis & dilationem non admittenti-

tentibus, providendi facultatem ha-
 beat, ne, dum expectatur decre-
 tum Episcopi, prolixiusque de verita-
 te criminis excepti disquiritur, inte-
 rim Reus, beneficio immunitatis, quâ
 minimè gaudet, prætenso evadat: ad
 quod evitandum, hic detineri tamdiu
 potest in Ecclesiastico carcere, ac ibi-
 dem, si fuerit opus, apponi custodia à
 Iudice laico, donec ab aliquo ex præ-
 dictis cognoscatur, an commiserit
 crimen exceptum: Sique casus in loco
 exempto *nullius Diœcesis*, vel tempo-
 re vacantis Sedis Episcopalis eveniat,
 cognitio & permissio extrahendi ad
 Episcopum viciniorem pertinet: quod
primum de loco *nullius* decre-
 vit Gregorius XIV. in hac Constitu-
 tione sua *nu. 5. alterum* de tempore
 sedis vacantis, S. Congregatio immu-
 nitatis in *Regien. Calabriae 19. Novemb.*
1641. declaravit his verbis: *Vicarium*
Capitularem non posse cognoscere super
extractione, & violatione immunita-
tis Ecclesie; sed spectare ad Episcopum

viciniorem, proximitate (ut bene ad-
 vertit Naldus V. *Ordo*) desumptâ ex
 vicinitate majore non territorii; sed
 Ecclesiæ Cathedralis. Quamvis enim
 Capitulum, tempore sedis vacantis,
 Episcopo succedat in multis casibus,
 quos Joannes Andreas, de Burrio,
 Dominicus, & Francus *ad c. His qua*
ii. x. de major. & obed. fusè recen-
 sent: ea tamen, quæ jure ac titulo
 speciali Episcopo competunt, aut à S.
 Pontifice vel lege peculiariter excepta
 reperiuntur, expedire non potest.
 Quam ob causam A. Chr. 1562. ut re-
 fert Carpzovius *disp. feud. 2. q. ad A.*
B. 5. nu. 9. Principes Electores ad eli-
 gendum Regem Romanorum con-
 vocati, Legatos Capitulares admitte-
 re, & ad electionem progredi recusâ-
 runt, donec in locum Joannis Geb-
 hardi Archiep. & Electoris Colonien-
 s. ipso Conventûs Electoralis tempore
 mortui, Fridericus Comes de Weda
 à Metropolitano Capitulo electus
 fuisset, quem deinde, tanquam Prin-
 cipem

cipem Electorem, 24. Novemb. Francofurti electioni Maximiliani II. adfuisse memorat Nicolaus Heiden *in descript. Coron. Maximil. II.* Idemq; defunctus nuper Serenissimus Elector Maximilianus Henricus *in Protestatione sua 8. Junii 1653. producta confirmat.*

84. At si Episcopus, ad quem pertinet, requisitus, ob fugæ periculum, confugam interim, dum discutitur articulus, *an immunitate Ecclesiasticâ gaudeat*, ad instantiam dictæ Curie secularis extra Ecclesiam in carcere suo reponere renuat: talem, vi Gregorianæ constitutionis nostræ, *suprà nu. 5.* Ministri seculares, cum minore, quo fieri poterit, strepitu & scandalo, licitè illinc extrahunt, custodiendum intra Episcopi carceres, quatenus eos habeat bene munitos, aut in tutiori loco, & quidem deficientibus aliis, in ipsismet carceribus Curie secularis precario tamen Episcopi nomine, ac si hujus essent proprii,

H 5

prii,

prii, ibidemque fideliter, quousque per Episcopum vel ejus Superiorem (qui hae in re tantum est Pontifex) criminis qualitas explorata fuerit, detinendum. Quod necessariò sic statuendum fuit à S. Pontifice, ne ex intempestiva denegatione facultatis extrahendi criminis immunitate indignum resultaret irritatio Potestatis laicae, & laesio potius ac praedjudicium, quam tuitio immunitatis.

§5. Rectè idcirco monente Eminentissimo de Luca *in Miscel. Eccl. dis.* 2. *nu.* 5. & 10. dummodo immunitas ipsa sic conservetur in genere, ne spernatur à laicis jus sibi dicentibus, & confugas propriam auctoritate abducentibus, aut pro libitu punientibus: quoties ad Constitutionis Gregorianae praescriptum Potestas laica reverenter ab Ecclesiastico superiore, ratione criminis excepti, petit extrahendi licentiam, circumspectè ac discretè cum illa agendum esse, ne inconsultò denegatis iis, quae ex mente Ecclesiae, ac rationabiliter concedenda

denda forent, laici sub prætextu
 non amittendi ea, quæ legitimè
 prætere valem, refrigescen-
 paulatim reverentiâ Judicis ac loci
 Sacri, ad illicita quoque manus pro-
 tendant. Qui idem Cardinalis ulte-
 riùs innuit, non solùm in casibus ex-
 ceptis, sed aliàs quoque ob delicta e-
 normia, sive ut futuris scandalis oc-
 curratur, facto recursum ad S. Pontifi-
 cem, confugarum expulsionem è locis
 immunibus solere decerni, permitti-
 que eorundem detrusionem ad tem-
 poralem aut perpetuum carcerem,
 vel ad trirèmes: immunitatis Ecclesia-
 sticæ præsidio regulariter hoc ope-
 rante, quòd Confugas, quamdiu Asylū
 spontè non deserunt, aut gravi de-
 causa inde velut indigni ejiciuntur
 ab Ecclesia, ab ordinaria pœna præ-
 seryer: cuius rei exemplum affert Cas-
 siodorus l. 3. epist. 47. de Theodorico
 Italiae Rege homicidam confugam
 ad Vulcani Insulas relegante: *ut &*
santo Templo reverentiam habuisse

videretur, nec criminofus vindictam in totum evaderet, qui innocenti non crediderat esse parcendum.

86. Quod autem nonnulli autumant, si Reus magni criminis non excepti ad S. Afylum confugiat, teneri Episcopum, vel personam ab hoc deputatam, instante Curia seculari, ad eum arctè custodiendum in carcere, donec Papa de enormitate delicti certior redditus, concedat extrahendi licentiam, vel aliter de eodem disponat: quorum opinione forsitan fretus Curialis quidam nuper consuluit, ut Curia secularis in casu enormi, non tamen expresso per Bullam Gregorianam, & Ordinario contradicente, personam delinquentis custodiret in proprio carcere, precario nomine, & ad dispositionem S. Congregationis Immunitatis, donec ista, stante controversia cum Ordinario, decideret, quid in talibus circumstantiis esset agendum cum Reo? id altioris est indaginis hodie, post Constitutionem

nem

nem maximè Gregorianam, quæ in solo casu, quo probanda est contra delinquentem *excepti criminis qualitas*, opportunam confugæ custodiam sub manu Curiaë Episcopalis juxta dicta *nu. 5. & 84.* permittit: extra hunc verò, & seclusâ quâvis aliâ S. Pontificis particulari dispositione, confugæ, sine suo & Ecclesiaë consensu, *immunitatis beneficium* auferri non sinit: adeò quidem, ut, licet notoriè constaret, crimen à Reo commissum, esse in hac nostra *Extravagante* exceptum, quicquid Gamba-curta, Sarpus, & alii quidam in hoc puncto existiment, Curiaë tamen seculari propriâ autoritate talem extrahere non liceret, sicque de facto abductus, quamvis deinde renuntiaret favori Confugii, restituendus esset à Judicibus laicis eidem Ecclesiaë, è qua violenter, seu nullo Jure extractus fuerat: relictâ solùm Confugæ ita restituto (ante consignationem suæ personæ, autoritate Ecclesia-

sticâ factam) libertate voluntariè e-
 grediendi extra Asyli terminos, seque
 in manus temporalis Justitiæ conjici-
 endi : cum privilegium principaliter
 & directè sit datum Ecclesiæ, & quan-
 quã indirectè redundet in ipsũ quoq;
 Confugam, eique securitatem ac jus
 adversus omnem vim laicam tribuat,
 à Confugata tamen, quantumvis Jure
 suo cedente, Juri Ecclesiæ præjudi-
 cari non possit.

87. Nec obstat, quod à quibus-
 dam, magis verborum, quàm men-
 tis Canonum ac Legum peritis, op-
 poni solet, quòd *factum legitime re-
 tractari non debeat c. Factum 73. de
 R. 7. in 6.* nec laudabiliter reperatur,
 qui mox restituendus est, cujusque
 criminis excepti notorietas superflu-
 am facit cognitionem Judicis Eccle-
 siastici arg. *c. Vestra 7. x. de cohabit.
 Cler.* ac in vim Constitutionis Grego-
 rianæ ita manus ejusdem ligat, ut ne-
 gare nequeat facultatem extrahendi à
 jure tributam. Non inquam, id ob-
 stat,

stat, cum Jura tam sacra, quam profana c. Frater 10. c. desinivit 35. XVII. quest. 4. l. Pateant. 3. C. de his, qui ad Eccl. licentiam Ecclesiastici Judicis exigant, allegatâ à Divis Imperatoribus Theodosio & Valentiniano ratione, ne, si Episcopo inconsulto, & passim hoc liceat, irreverentia erga SS. Ecclesias, atque confusio generetur: imò Gregorius XIV. præviam Judicis Ecclesiastici cognitionem *pro forma*, quæ omitti non debet, requirat.

88. Unde cum Anno 1679. in una ex præcipuis Germaniæ civitatibus homo quidam atrabilis, & post acceptum olim in Dalmatia de manu Turcica vulnus in capite, mentis nonnihil turbatæ, cubiculum Religiosi primæ notæ, aliàs sibi amici & valde benefici, cum armis sub hyemali manica rectis, improvisò ingressus, Patrem nihil minus suspicantem globo petiisset, moxque ad assidentem ei intimum Principis Ministrum conver-

ver-

versus, hunc ingenti cultro sauciasset,
 atque peracto facinore è cubiculo &
 Religiosa domo se confestim proripi-
 ens, in Monasteriũ Mendicantiũ pro-
 cul indè situm confugisset armatus,
 non sinè gravi horum pericũlo, utpo-
 te pertimescentium diri hominis fu-
 rorem nondum, ut constabat ex eo,
 repressum, quòd in ipso Asyli loco
 gravibus minis rursus perculisset
 nonnullos, & contra quosdam om-
 nino eadem attentasset: Theologi ea-
 de re consulti iudicârunt, mentise-
 motæ Confugam, armatum, minas
 adhuc & eades in Templo spiran-
 tem, non exspectatâ Domini Ordina-
 riũ alibi degentis licentiã, haud secus,
 ac quemcunque furiosum, citra im-
 munitatis Ecclesiasticæ læsionem ab-
 duci potuisse ac debuisse manu forti è
 loco Asyli ob apertum moræ pericu-
 lum, sicque ob urgentem necessita-
 tem, ad avertenda scilicet mala gra-
 viora extractum, atque prout cum
 furiosis fieri solet, vinculis, ne ultra
 noc-

noceret , in sæculari carcere probe
 coërcitum , Monasterio reluctanti
 præsertim & contra illius reductio-
 nem tanto cum receptantium alio-
 rumve discrimine conjunctam pro-
 testanti , æquè parùm debuisse resti-
 tui , ac ovis Sabbato in foveam lapsa
 juxta similitudinem Christi *Matth.*
12. vers. 11. ac indè sublata , ne pate-
 retur incommodum , eodem rejicien-
 da fuit , quò liberaretur post sabba-
 tum , quemadmodum ex superstitio-
 sa declaratione legis positivæ sabbati
 inferendum videbatur , ut notat Cor-
 nelius à Lapide *ad hunc locum vers. 10.*
 ubi subjungit : *hoc enim esset irratio-
 nabile , si lex positiva vetaret benefi-
 centiam in sabbato jure natura permis-
 sam ; aut præciperet maleficientiam &
 noxam vetitam jure natura.*

89. Aliud verò dicendum fuit in
 casu relato à Genuensi in sua praxi
 Archiepiscopalis Curie Neapolitanæ c.
 17. n. 5. his verbis : *Anno 1598. quidam
 Assassinus interfecit quandam perso-
 nam*

nam in via publica Civitatis Neapolitane & postea confugit ad Ecclesiam
 Mariae advocatae, à qua fuit per vim extractus à consanguineis occisi, & a
 liquidibus satellitibus Curiae secularis, eodem die coram Iudice seculari con-
 fessus fuit, se commisisse dictum homicidium per assassinium. Fuerant per
 Curiam Archiepiscopalem citati omnes Iudices mag. Curiae Vicariae, Advoca-
 tus, & Procurator Fiscalis, ac etiam Carcerarii, quatenus deberent
 restituere dictum extractum Ecclesiae praedictae, vel procurare ejus restituti-
 onem, & non impedire respectivè, ad finem, quòd si constiterit Curiae Archie-
 piscopali à dicto delinquente fuisse commissum delictum exceptum in Bul-
 la praedicta, posset eidem Curiae seculari consignari: qui non aliter parere cu-
 raverunt; sed post breve tempus ipsum laqueo suspendi fecerunt: & sic per Cu-
 riam Archiepiscopalem fuerunt declarati excommunicati omnes praedi-
 cti Iudices, Fiscales, Carcerarii, Satelli-

apoli zellites, & Consanguinei occisi, qui
 iam extraxerant dictum juvenem à dicta
 r vin Ecclesia. Et fuit per Curiam Archiepi-
 & a scopalem resolutum, quòd etiam si no-
 ris, & toriè constet, confugientē ad Ecclesiam,
 i con- commississe delictum exceptum in dicta
 homi- Bulla, adhuc servanda sit forma Bullae,
 nt pe- quòd Episcopus debeat prius cognosce-
 i om- re, si confugiens commisit delictum ex-
 Ad- ceptuatum, & postea consignare Curia
 ac et- saculari: siquidem, licet notorium re-
 erem- gulariter relevet ab onere probandi e.
 cclefia Vestra 7. x. de cohabit. Cler. & mul.
 utio- l. Hujus i. ff. ex quib. caus. major. ta-
 ad si- men non relevat, quando probatio re-
 rchi- quiritur pro forma Sarnen. in Regu-
 fuiss- la de publicandis resig. q. 9. Paris. de
 Bul- resign. benef. lib. ii. c. 46 n. 81. qui te-
 cula- statur de communi, concludens, hanc
 e cu- ratione publicationem resignationis
 psum- beneficii esse faciendam, licet notoria
 r Cu- sit resignatio: Et hoc hodie patet in dicta
 de- Bulla, in qua etiam quòd Confugien-
 radi- tes commiserint delicta excepta in Bul-
 Sa- la si Episcopus denegat licentiam extra-
 elli- hendi

hendi, potest Curia secularis ipsos ex-
 trahere, & deducere ad carceres Ep-
 scopi, ut ab eo cognoscatur, an delictum
 commissum sint excepta in Bulla: & sic
 quamvis aliunde appareat, est servanda
 forma Bullae. Item fuit resolutum
 in Curia quòd si confugiens ad Eccle-
 siam fuit extractus non servat à forma
 Bullae, & ex sequentibus probationibus
 appareat commississe delictum excep-
 tum in Bulla, nempe per confessionem
 extracti, nihilominus est facienda res-
 titutio Ecclesiae, quia Ecclesia spolia-
 ta ante omnia est restituenda. c. Item
 enim quis 6. c. cõseq. 7. X. de rest. spo-
 liat. Item fuit dictum, dato, & non con-
 cesso, quod dicebatur à consanguineis
 occisi, ipsos solum sine satellitibus ex-
 traxisse dictum Assassinum; sed satel-
 lites in via publica extra Ecclesiam de
 eorum manu extractum accepisse, &
 ad carceres Curiae secularis duxisse: ad-
 huc dictus extractus erat Ecclesiae resti-
 tuendus. Facit primò, quod confugiens
 ad Ecclesiam à nulla persona sive publica
 sive

sive p
 gener
 sunt i
 nera
 trata
 Defi
 li 2. C
 suppo
 sie,
 homi
 dictu
 dicit
 Inter
 quod
 est ta
 ter di
 de In
 cunq
 xerit
 Bart
 & c.
 affec
 cum
 furti
 & i

siue privata extrahi potest, jura enim
 generaliter loquuntur, & generaliter
 sunt intelligenda l. Hic titulus i. § ge-
 neraliter i. ff. de legat. præstan. con-
 tra tabul. Hoc patet. in c. Reum. 9. c.
 Definivit, 35. XVII. q. 4. & in l. Fide-
 li 2. C. de his, qui ad Eccl. quo præ-
 supposito, dicendum est, quòd Eccle-
 sia, que fuit spoliata per restitutionem
 hominis ab ea extracti, competit Inter-
 dictum de libero homine exhibendo, ut
 dicit Bartolus in d. l. 2. Abbas in c.
 Inter alia n. 26. x. de immunit. Eccl.
 quod Interdictum, licet sit personale,
 est tamen in rem scriptum, sicut cetera In-
 terdicta l. Interdictorum 2. §. pen. ff.
 de Interdict. & sic datur contra quos-
 cunque detinentes, quamvis non extra-
 xerint. Præterea faciunt adducta per
 Bartolum in q. 6. incipiente: Lapis
 & c. est enim talis extractus Persona
 affecta, que ad quemcunque transit
 cum vitio arg. l. si abducta 10. C. de
 furtis §. Furtivæ 2. instit. de usucap.
 & in Bulla prædicta videtur expres-
 sum

sum in illis verbis: extrahunt, capiunt
 & *in carcerant scil. extractum, ut*
nia verba operentur effectum c. Past
rales 53. x. de appell. & dicitur quod
committit in legem, non solum
contra eius verba facit, sed etiam
contra mentem legis l. Non dubium
C. de L. L. Præterea sunt ponderanda
verba dictæ Bullæ: quævis dignitas
præfulgeant: quæ non possunt ver
cari in extrahentibus, qui sunt per
na viles; sed necessario sunt intellig
da in Iudicibus, mandantibus extrah
non restituentibus, vel aliquid att
tantibus præter aut contra formam
sus Bullæ. Hactenus M. Anton
Genuentis Montis Marani, post
Iterniensis Episcopus: cuius sente
tia cum Regens Sanfelicius tom
decis. 276. n. 5. apud Dianam Con
dinatum tract. 1. de immunit. Ec
Resolut. 109. num. 1. & 2. difficil
res non spernendas opponat, plac
eas revocare speciatim ad trutinam
ut veritas elucescat.

90. In proposito casu distinguen-
 dum putat Sanfelicius, nam si Index
 misit alterum, qui tanquam privatus
 amicus falsus illū deciperet, vel inimi-
 cus vim inferret, tunc sine dubio non
 potest capere illum, quia actio principa-
 liter est iudicis, & ideo ipse tenetur
 Ecclesie restituere: Si vero ipse, nihil
 cogitando de priore injuria, Reum in-
 venit extra Ecclesiam, potest sine du-
 bio illum capere & contra illum proce-
 dere, quia extra locum sacrum illum
 invenit, & ibi incipit exercere jurisdic-
 tionem suam, & ideo non violat im-
 munitatem, neque ipse tenetur homi-
 nem restituere Ecclesie, sed alter, qui
 illum extraxit: quod si jam non potest,
 est per accidens & satisfacit, restituendo
 expensas, & damna, prout poterit.
 Nec obstat id, quod dicitur, quod perso-
 na extracta sit privata libertate, & re-
 stituenda veniat, tanquam res affecta,
 qua, ad quemcunque transit, cum vi-
 tio transit: nam respondetur, nullo jure
 id esse fundatum: & jura adducta lo-
 quuntur

quuntur in casu diverso, quando videlicet coheret vitium: & in casu nostro, etsi privilegium predictum competit personæ, competit tamen ratione loci, & donec est in loco: unde, si sponte exierit ab Ecclesia, non gaudet immunitate. Cùm autem in Ecclesia nulla per familiam Curia secularis illata fuerit violentia, sed extra locum sacrum captus, in quo persona erat privilegiata, sequitur non esse restituendam. Nec à iudice persona dici potest spoliata immunitate, cùm non adfuerit consensus & auctoritas ipsius in extractione ab Ecclesia, sed eum familia ceperit, postquam traxerant ad locum non immunitatem, & interdictum. Unde vi, non competit contra illum, qui non spoliavit C. Cùm ad sedem 15. X. de restitut. spoliat,

91. Verùm adhuc ex multiplici capite talis Judex Immunitatem violare dicendus est, tum quia succedit in vitium, continuando primam extractionem: delinquens enim, licet corpora-

poraliter extra locum sacrum existat, moraliter tamen reputandus est, ac si versaretur in eodem: tum quia extractio nulla fuit: tum quia nullo jure extractus, non amisit privilegium immunitatis propter conservatum continuò jus, ne quâcunque vi ex Asylo sacro, sine suo & Ecclesiæ consensu, posset abduci: nec multum interest, quoad animæ periculum, an quis injustè & scienter personam Ecclesiæ affectam detineat; aut è loco Asyli abducatur arg. c. penul. x. de restit. spol.

92. Positâ hâc necessitate restituendi extractum contra formam in Bulla præscriptam, dubium oritur, an reus sit restituendus eidem Ecclesiæ materiali, à qua violenter extractus fuerat: an verò sufficiat fieri restitutionem cuicunque Ecclesiæ æquè tute ac commode, ut vult Bonacina tom. 2. disp. 3. q. 7. pun. 3. supposito quòd nullum indè damnum reo adveniat; vel saltem Episcopo, aut ejus Vicario,

I

ut-

utpote representanti Ecclesiam c. scire
 debes 7. VII. quest. 1. Can. si quis contu-
 max 20. XVII. quest. 4. c. Ecclesia 1.
 x. de restit. in integr. 6. Novit. 13. x. de
 Iudic. c. De cetero 7. x. de Cler. non
 residen. Clement. 1. de foro compet. ut
 sustinet Genuensis cit. in praxi c. 17.
 n. 8. allegans eadem Jura, & ajens
 Anno sequenti (1599) fuit extractus
 per Curiam sæcularem ab Ecclesia S.
 Mariæ Refugii quidam juvenis, qui
 in eadem Ecclesia furatus fuerat è ca-
 psa cum plumbo & visco quandam
 pecuniæ quantitatem: qui fuit postea
 restitutus Vicario Neapolitano, & fuit
 dictum, satis esse, quod restitutio Ex-
 tracti ab Ecclesia fiat eidem Ecclesia,
 vel Episcopo qui representat Ecclesiam,
 subintellige: resectis damnis & inter-
 esse. Quod ego quidem verum exi-
 stimo in tantum, ut extrahens, factâ
 ejusmodi restitutione, & adimpletis
 etiam, ad quæ de Jure tenetur, ab ex-
 communicatione incurta possit ab-
 solvi: non autem ut reus in Episcopi
 car.

carcere positus, si delictum ab eo commissum non fuerit de exceptis, restituendus non sit loco sacro spoliato habenti Interdictum *de libero homine exhibendo* adversus quoslibet detinentes etiam Episcopos, nisi Confuga delictum exceptum commiserit, quo casu consignari poterit Curie seculari, ad ejus instantiam, in executionem nostrae Constitutionis Gregorianae: planè sicut calix ex Ecclesia furtivè sublatus, & Episcopo restitutus, si verè ad sacram illius suppellectilem pertinet, restituendus est Ecclesiae damnum passae, quin ab Episcopo pro libitu de eodem possit disponi. Hocque tantò magis, referente Barbosa *de jure Eccl. univ. lib. 2. c. 3. n. 54.* quaestionem in his terminis ortam à sacra Congregatione Immunitatis in una Ferrarienti Anno 1639. ita fuissè decisam.

93. *Atque hac ita quidem, si spoliatur Ecclesia, quae c. Miror 8. XVII. q. 4. per excommunicationem compelleret*

lere potest extrahentem ad restitutio-
 nem. sed an idem vicissim asserendū
 si Reo spoliatur Curia secularis, aut per
 eius fugam è carcere, aut per quam-
 cunque ejus actu prehensi è temporali
 justitia manibus exemptionem? Ad
 quod respondendum videtur, cum
 per leges tam sacras, quàm profanas
 nemini liceat homines ad SS. Eccle-
 sias confugientes abducere, & tales ve-
 rè ad Asylum sacrum confugientes
 libertatem jam se receperint, ac pro
 iisdem loci sacri reverentia militet,
 nihil obstare, quò minùs Ecclesiasti-
 cã immunitate locali gaudere dicen-
 di sint. Quod enim de spoliato ante
 omnia restituendo posset opponi, recte
 exc. Ex transmissa 8. & c. Litteras ubi
 ibi: si verò tanta sit viri savitia, ut mu-
 lieri trepidanti non possit sufficiens se-
 curitas provideri, non solùm non de-
 bet ei restitui & c. X. de restit. spol. ita
 declarandum ac limitandum est, nisi
 de scandalo, vel periculo membro-
 rum aut vitæ agatur, præterquam
 quòd

quòd laica potestas tali facultati seu
 juri repetendi quemcunque Confu-
 gam, quamdiu non egreditur sponte,
 nec autoritate Ecclesiasticâ indè e-
 jicitur, absolutè, simpliciter, ac inde-
 finitè renuntiârit, ut constat ex *cit. l.*
Fideli 2. ibi: nemini licere ad SS. Ec-
clesias confugientes abducere. Cod. de
his, qui ad Eccl. confug. Qua de re Jul.
 Clarus in *Pract. crim. quest. 30. vers.*
Pone. adfert insigne decretum Sena-
 tûs Mediolanensis de nonnullis, qui
 cum Papiæ, aperto carcere, indè
 confugissent ad Ecclesiam, atque ex
 ea rursus extracti fuissent, jussi sunt
 intra terminos ejusdem Asyli reduci.

94. Et quanquam ex Juribus huc-
 usque allatis de laica potestate loquē-
 tibus, salva videri posset Judici Ec-
 clesiastico facultas quemcunque
 Confugam in quolibet casu etiam
 non excepto indè abstrahendi, utpo-
 te qui medicinales tantum pœnas,
 non verò illam mortis aut obtrunca-
 tionis membrorum, vel effusivam

sanguinis infligere solet ac debet
 cum non ab homine 10 ibi: cum Eccle
 sia non habeat ultra, quod faciat,
 de Iudic. c. Novimus 27. in fine X
 V. S. Joannes Andreas tamen ad c. In
 ter alia 6. nu. 4. X de immunit. Eccle
 ex verbis universalibus negativis
 Reum cit. ibi: nemo abstrahere audeat
 & cit. c. Desinivit. ibi: nullus audeat
 confugientes ad Ecclesias vel residentes
 inde abstrahere. Contrarium infero
 suamque opinionem n. 5. confirmat
 ex eo, quod tum cit. c. Inter alia 6.
 tum c. Id constituimus 36. XVII. q. 4.
 de omni pœnarum genere caveat, &
 glossa Innocentii de pœnitentia, non
 de pœna loquatur. Cui hodie neces
 sariò suffragandum putat Illustrissi
 mus Fagnanus ad cit. c. Inter alia 6. n.
 69. postquam Gregorius XIV. sta
 tuit, ut in casibus à se exceptis dun
 taxat fiat extractio de licentia solius
 Episcopi, vel eius Officialis, cum in
 terventu personæ Ecclesiasticæ ab eo
 auctoritatem habentis: ergo in aliis
 casibus

casibus non exceptis, nec de licentia Episcopi, vel illius auctoritate, extractio fieri poterit.

95. Verum etsi demus, nullum omnino Confugam, criminis non excepti Reum, extrahi posse etiam Ecclesiasticâ auctoritate è loco immuni, ut deportetur ad locum privatum, vel trinemibus, aut sæculari carceri mancipetur, sive aliâ quâcunque pœnâ corporis afflictivâ & quidem extra septa Ecclesiæ afficiatur: ipse tamen Fagnanus *ibid. n. 92 & seq.* negare non potest, ne delicta prorsus impunita remaneant, posse Confugas intra Ecclesiam castigari, correctionis vel disciplinæ causâ, maxime Clericos & Regulares salvâ loci reverentiâ, dummodo non sequatur mors, vel mutilatio; aut permittente Canone *c. Qui peccat 40. XXIII. q. 4.* si religiosi sint, ex uno Monasterio in aliud arctius, etiam invito, detrudi: & indiscriminatim Farinae. *de immunit. c. 21. n. 339.* ait, Episcopo

per immunitatem Ecclesiasticam non
 tolli potestatem animadvertendi in
 Reum, tanquam de sua jurisdictione
 effectum. Nec aliter explicari facile
 possunt aut solent, verba Innocentii
 III. in cit. c. 6. *Rectores Ecclesiarum*
sibi obrinere debent membra & vitam:
super hoc tamen, quod inique fecit, est
aliàs legitimè puniendus &c. de prom-
 pta ex Concilio Moguntino *supra ci-*
tato n. 65. quàm quòd ante Grego-
 rianam Constitutionem nostram im-
 munitas localis Confugas à pœnis
 corporalibus, non verò cæteris cor-
 pus non affligentibus, aut pecunia-
 riis præservârit, ideoque multoties
 à Conciliis & SS. Pontificibus ordi-
 natum quondam fuerit, ne Confugæ
 extraderentur potestati laicæ, nisi re-
 ceptâ per juramentum securitate vi-
 tæ ac membrorum: quod & exemplo
 S. Chrysostomi producto *n. 73.* com-
 probatur, imò Glossa in c. *Reum. q.*
v. ad mortem XVII. q. 4. si, promissâ
 licet sub fide jurisjurandi securitate à
 Judice

Judice laico, Reus egredi nolit è loco immuni, hunc *ratione loci* puniendum docet ab Ecclesiastico Judice, qui secundum Can. hoc officium non omittere, idq; ipsum Reus procurare omni studio debeat, ut deinceps ab accusatiõe, inquisitione, & quocunq; judicio super eodem crimine se reddat immunem: quod ultimum an & quomodo verum sit *infra n. 98. & seq.* dicetur. Et licet paulò generalius loquatur *cit. c. Id constituimus* ibi: *ab Ecclesia atriiis, vel domo Episcopi abstrahere omnino non liceat, sed nec alteri consignare, nisi ad Evangelia datis Sacramentis de morte & debilitate, & omni pœnarum genere sint securi,* hic textus, juxta alios Canones, de pœnis afflictivis corporis est accipiendus.

96. Quod autem in Conc. Sardicen. can. 7. suffragio communi decernitur: *quia sæpè contingit, aliquos, qui egent misericordiã, ad Ecclesiã confugere, qui propter sua peccata, vel rele-*

gatione, vel in insulâ deportatione dâ-
 nati, vel quâvis sententiâ addicti sunt,
 iis non esse negandum auxilium, sed sine
 cunctatione & dubitatione iis veniâ
 esse petendam: non ad hanc Ecclesia-
 rum immunitatem localem pertinet,
 sed ad intercessionem Episcoporum a-
 liorumvê Ministrorum Ecclesiæ pro
 Reis damnatis: in quo charitatis ge-
 nere S. Ambrosium *epist. 17.* & S. Au-
 gustinum apud Possidium *in eius vita*
c. 20. excelluisse legimus: eademque
 de causa S. Antonium frequenter de
 solitudine egressum refert Sozome-
 nus *lib. 1. Hist. Eccl. c. 13.* quorum
 precibus sæpè delatum fuisse à pote-
 state laica, tum epistola Macedonii
 ad S. Augustinum, & hujus respon-
 sum *cit. n. 59. & 107* tum frequentis-
 sima exempla apud Eminentissimum
 Baronium *ad A. C. 398.* ostendunt.
 Quod sanctitatis officium cum à Pau-
 lo Samosatensi apud Eusebium *lib. 7.*
Hist. Eccl. c. 24. aviditate turpis lucri
 fœdatum fuisset; vilescere paulatim
 cœpit:

cœpit: cuius oblitterationis aliæ in-
super causæ possunt adjungi, una ex
hoc ipso Sardicensi Canone, quam
Osius his verbis allegat: *Importuni-
tas nostra, & multa assiduitas, & in-
justa preces effecerunt, ut nos nõ habea-
mus sanctam gratiam & libertatem
dicendi, quantam debebamus habere.*
altera ex Paulino Presbytero in vita
S. Ambrosii, sic ajente: *Ambrosius in-
gemiscebat vehementer, cùm videret
radicem omnium malorum avaritiam
magis magisque crescere in hominibus,
& maxime in iis, qui in potestatibus
erant constituti, ita ut interveniendi
apud illos gravissimus illi labor esset,
qui omnia pretio distrahebant.*

97. II. *Immunitatis Ecclesiasticæ
localis effectus passim, à Canonistis
jaëtatur, quòd interim, dum Reus
criminis non excepti moratur in loco
sacri Asyli, damnandus non sit ad
mortem, vel aliam gravem pœnam
corporalem c. Inter alia 6. X. de im-
munit. Eccl. sed aliàs super eo, quod*

iniquè fecit, legitimè puniendus, pœnâ pecuniariâ videlicet, cum obligatione refarciendi damna & interesse ei, in quem deliquit. Quamvis, si pecuniam non habeat, ut egressus satisfacere non possit sententiæ, probabile iudicetur à quibusdam, eum tunc affici posse pœnâ quâdam corporali, non multùm tamen corporis afflictivâ: cùm tunc non per se, sed quasi per accidens, quia scilicet in ære non habet, luere in pelle cogatur.

98. Verùm quisquis verba Innocentii III. *non est violenter ab Ecclesia extrahendus, nec inde damnari debet ad mortem, vel ad pœnam: sed Rectores Ecclesiarum, sibi obtinere debent & membra & vitam &c.* ritè considerat, eademque cum fonte, id est, cum Concilio Moguntino & libro Capitularium Caroli M. confert, ubi, sicut & in vetustis & hodie emendatis Gratiani exemplaribus, ita legitur: *Reum ad Ecclesiam confugientem nemo abstrahere audeat, neque inde donare (non damnare,*

*damnare, ut alicubi legebatur ante
 emendationem Decreti c. Reum 9.
 XVII. q. 4.) ad pœnam vel ad mortem:
 ut honor Dei & sanctorum Eius con-
 servetur: sed Rectores Ecclesiarum
 pacem & vitam, ac membra eius obti-
 nere studeant: tamen legitime compo-
 nat, quod iniquè fecit, nullo labore
 intelligit, non improbari à S. Pontifi-
 ce hodiernam consuetudinem rela-
 tam à Delbene to. 2. de immunit. c. 16.
 dub. 31. nu. 11. Antonello de Regim.
 Eccles. Episcop. lib. 1. c. 9. nu. 9. & a-
 liis, quâ Judex secularis in casibus
 non exceptis Reum Confugam in-
 quirat, citarique facit, & contra non
 comparentem, juxta delicti mensu-
 ram etiam ad prolationem sententiæ
 capitalis procedit, futurâ executione
 relatâ in casû cessantis præjudicii Ec-
 clesiæ per voluntarium Rei egressum
 ac ejus deprehensionem extra metam
 Asyli: quam uterque etiam compro-
 bari posse censet ex eo, quòd hoc*

modo Reus non damnatur, ut morte
 vel alia gravis poena corporalis ex-
 ecutioni mandetur in Reum existentem
 in Ecclesia, sed dum ei extra Asylum
 viis à jure sacro non prohibitis con-
 stituto licite potest inferri, adeo
 Innocentium III. Alteserra in com-
 mentario perpetuo in singulis
*libri Pontificis Decretales per libros
 quinque Decretalium sparsas ad caput
 Inter alia 6. de immunit. sic expli-
 cet : Confuga liber (non servus)
 non est per vim eripiendus ab Ecclesia
 nec inde rapiendus ad mortem vel po-
 enam corporalem : Sed Rector Ecclesie pro
 eo intercedere debet apud Indicem, ne
 morte vel membrorum fragio plectatur,
 nec antè tradendus est, quàm in-
 terposita securitate de vita & mem-
 bris.*

99. Durior proinde videtur eorum
 censura, qui iudices laicos pro-
 ferentes sententiam capitalem vel
 corporis afflictivam, in ejusmodi
 Reos intra Ecclesiam commorantes,
 graviter

graviter carpunt, quòd dispositio-
nem juris sacri minimè servant *in ani-
marum suarum perniciem*: cum ex
demonstratis nihil contra SS. Cano-
nes agant, & erronea sit illorum opi-
nio, qui ob ignorantiam antiqui Ju-
ris ac sincerioris Historiæ autumant,
punitum ab Ecclesiastica potestate
per hoc præcisè animadversioni Cu-
riæ secularis subduci: nec enim oppo-
sitæ sunt pœnæ temporales & spiritu-
ales: sed cum secundùm diversum a-
gendi modum ac finem hæsanent, il-
læ terreant, constat Reos olim, post
toleratam pœnam civilem, seu pecu-
nariam, seu corporalem, si vita sup-
plicio corporali superstes erat, Pœni-
tentiæ publicæ ad obtinendam animæ
salutem, & quandoque, post actam
Pœnitentiam publicam, pœnæ tem-
porali, ad aliorum exemplum, subje-
ctos: immò occasione trucidationis
cujusdam Antistitis, ab Episcopis
Germaniæ & Galliæ in Theodonis
villa congregatis, Imperatorem in-
stan-

stantissimè rogatum fuisse, ut pœnitenti-
 spiritali ab ipsis injunctæ pecuni-
 riam multam adjungeret, hoc que de-
 cretum supremâ authoritate suâ con-
 firmaret apud Morinum *de admini-*
strat. sacram. Pœnit. lib. 7. c. 5 &
 Quo eodem errore sub Joanne IX. in-
 retiti quidam contendere impuden-
 ter & jactare vicissim præsumperant
 Nihil pertinere ad Episcopum, quæ
 publico examinata & redempta dig-
 noscuntur : repressi per Concilium
 Romanum sub eodem S. Pontif. A. C.
 904. habitum *Can. ultim. Habeant E-*
piscopi singularum Urbium in sua Dio-
cesi liberam potestatem, adulteria & sce-
lera inquirendi, ulciscendi, & judicandi
secundum quod Canones censuerunt,
absque impedimento alicujus: & cum
opus fuerit, ad comprimendos rebelles
& contemptores publicum placitum
convocent, N. B. non ad præjudican-
dum, sed potius ad ea, quæ Deo placi-
ta sunt, & salutem animarum conve-
niunt, proseguendum. Ob crimen
 igitur,

igitur, quod in utroque foro vindicari solet, non modò nihil vetat, delinquentem ab Ecclesiastico Judice puni- tum, insuper puniri à judice secula- ri, sed & ipsi Canones duplicis ejus- modi Coercitionis exempla suppe- ditant c. *statuimus* 1. *X de Maledic.* c. *felicitis* 5. ibidem per hoc quoq; secula- ribus potestatibus non adimimus facul- tatem utendi legibus contratales, quas adversus sacrilegos Catholici Princi- pes ediderunt c. *de pœn. in 6.*

100. Æquivocationem verò quo- rundam exinde ortam conjicio, quòd cum Religiosi quidam Imperatores Christiani animadvertissent ardentis- simum in componendis suaviter fi- delium ad Episcopos veluti Pastores recurrentium controversiis studium, ac amore boni publici plurimùm hâc celeri ac sincerâ complanatione pro- moti, concessissent Episcopis, exem- plo Constantini M. de quo Sozome- nus *lib. 1. hist. Eccl. c. 2.* ut voluntariè electi à partibus, causas etiam profa-
nas

nas cognoscerent, quin ab eorū sententiis provocare liceret *L. Epis. 8. C. de Epis. audien.* ob reverentiam sanctissimis Episcopis debitam: cuius favoris ultrò delati Episcopis S. Augustinus quoque in *Ps. 25.* meminit: *Principes seculi tantum detulerunt Ecclesie, quicquid in ea iudicatum fuerit, dissolvitur non possit*: aliqui non rectè distinguentes, quatenus esset standum Episcoporum sententiis, eorumque spiritualibus etiam iudicium adhibens fuerint efficax, ut per irrogatas semel pœnas Ecclesiasticas, omnis ulterior in foro suo adversus eundem Reum sæviendi facultas Iudicibus secularibus (contra expressam Canonum mentem) simul esset adempta. Præterquam quòd olim crimina quædam, ut usuræ, fornicationes Monachicæ, ebrietas &c. à Magistratu temporali punita non fuerint, adversus quæ per Leges Ecclesiasticas, si publicè contigissent, pœnâ Canonicâ semel susceptâ, cum ex parte seculari

laris Curia contra talium Reos nihil amplius decerni consuevissent, aliquorum forsitan mentem hæc falsa persuasio subiit, per castigationem Ecclesiasticam authoritati seculari, respectu puniendi ejusdem delicti, penitus derogatum fuisse.

101. Ubi denuò notandum est obiter, cum animadversiones Ecclesiasticæ in quoscunque facinorosos non à spiritu ambitionis, seu desiderio extendendæ authoritatis propriæ cum diminutione jurisdictionis profanæ, sed à solo procurandæ salutis omnium studio, & ex affectu paterno ad eliminanda è suis Diocesis criminibus crimina olim profluerent, eas non solum non impeditas, nec in suspicionem adversam tractas fuisse; sed & Reges ac Principes ipsos fecisse nonnullos, qui Censuris ad Canonicam satisfactionem compelli non poterant, per Judices publicos ad Episcoporum præsentiam, & obsequium iis reddendum deduci: sique
Comi-

Comites aut eorum Ministri detre-
ctassent auxilium, aut negligentes ap-
paruissent, horum quoque inobedi-
entiam non mansisse inultam, ut pa-
ter ex diversis Capitularibus relatis à
Morino *cit. l. 7. cap. 5.* quò dum co-
riosum Lectorem remitto, amore
tranquillitatis & concordia illud ex
Theodoreto *lib. 5. Eccl. hist. cap. 39.*
subjungo, cavendos esse intempesti-
vos contra laicam potestatem insul-
tus: *Nam Divus Apostolus cum Athe-
nas v. nisset & vidisset civitatem obno-
xiam esse cultibus simulacrorum, nul-
lam aram, quam ipsi venerarentur,
subvertit, sed oratione & ignorantiam
illorum reprehendit, & docuit verita-
tem: quid facturum, si de everfione
aut diminutione legitima illorum
potestatis agendum fuisset?*

102. In criminibus mixti fori ita
distingui ceptis, ex quo modus pub-
licè adversus crimina procedendi in
Ecclesia ad processum civilium mæ-
andros detortus fuit, quale esset fur-
rum

tum in Ecclesia commissum, tanquam
 sacrilegium, multi DD. apud delBe-
 ne *de immunit. p. 2. cap. 16. dub. 24.*
sect. 8. num. 12. existimant posse de-
 linquentem in Ecclesia preventivè
 capi à Ministris Ecclesiasticis; & vel
 juridicè puniri, in sententia eorum,
 qui volunt per immunitatem Eccle-
 siæ non ligari manus Judicis sacri;
 vel obtentâ priùs juxta *cit. can. Id con-*
stituimus. juratoriâ cautione de illius
 salute quoad vitam, & corporis pœ-
 nam, tradi Curiaë sæculari: cum e-
 jusmodi reus *ob qualitatem mixti fori*
 non capiatur auctoritate potestatis
 laicæ, sed Ecclesiasticæ, cui ex modò
 dictis Ecclesiarum immunitas in quo-
 rundam opinione non præjudicare
 videtur. At si constitutionem Grego-
 rii XIV. exactè perpendimus, ubi ex
 delictis intra Ecclesiam commissis
 nullum aliud excipit, quam *mutila-*
tionem membri, & homicidium: post
 illam, ne violetur immunitas loci
 sacri, in casibus non exceptis etiam
 mixti

mixti

mixti fori, si Judex Ecclesiasticus ejusmodi criminis reum potestati laicæ puniendum consignare intendat, ultra cautionem præfatam necesse est, ut non solum Ecclesiæ, sed ipsius etiam delinquentis spontaneus consensus concurrat: quo deficiente licet sæcularis Judex quamcunque securitatem desiderabilem offerat, aut actu præstet de impunitate, Confuga tamen reluctans ac invitus ei ab Episcopo tradi non potest, ut *num. 169.* rursus dicetur.

103. Si verò circumstantiæ criminis seu mixti, seu cujuslibet alterius non excepti, Confugæ ejectionem ac publicam castigationem auctoritate sæculari faciendam exigerent, monet Farinacius *de immunit. cap. 13. num. 185.* talem ab Episcopo (imploratâ etiam custodiâ sæculari apponendâ extra districtum immunem) ritè custodiendum esse, donec obtineatur resolutio à S. Pontifice reddito certiore, cujus deinde jussibus

jussibus stabitur : & præscindendo ab hoc casu generaliter (ne criminosi & eorum crimina defendi videantur) quantum erit in Ecclesiis, illud curabitur, ne Confuga dimittatur impœnitens, & quin, si non cum justitia publica, nolente forsitan ei per Ecclesiam instanti præstare securitatem de vita & membrorum integritate ; cum parte saltem læsa componat. Et beata nimis Respublica, si Confugæ, auctoritate & beneficio Ecclesiæ liberati à morte, non prius egrediendi libertatem acciperent, quàm Deo reconciliati ac verè pœnitentes existimarentur : de quo fusiùs *infra nu.* 154. & *seq.*

104. III. *Localis Ecclesiastica immunitatis effectus est, quòd nequeat impediri delatio necessarij victûs ac vestitûs, & id omne quod naturæ necessitas exigit : multò minùs Confuga intra ipsammet Ecclesiam durè tractari can. sicut antiquitus 6. can. Minor. 8, Frater 10, can. Desinivit. 35.*

XVII.

XVII. q. 4. l. Presenti 6. C. de his
 qui ad Eccl. circa quod Ostiensis ad
 cap. Inter alia 6. num. 1. in fin. X. lo-
 rit. & à Principibus & ab Episcopo
 subinde delinquit advertit : ab illis
 quidem , nimium vexando quando
 que obsessum in Ecclesia, eique vestes
 victum ac requiem denegando : ab
 his , si confugas quantorumcunque
 gravium scelerum reos salvare nitun-
 tur in totum , cum læsione iustitiæ
 publicæ pariter ac privatæ. Non di-
 citur autem vexari reus , nec obsiden-
 locus sacer , aut aliquid ejus immu-
 nitati contrarium suscipi, si Judex sa-
 cularis extra illum apponat custodi-
 am , ad observandum locum profa-
 num , & ut capi possit ibidem reus, si
 quando forsitan ex immuni loco
 sponte recedat.

105. Quod si tamen potestas laica
 per vim injustam delationi necessa-
 riorum obsisteret , vel simpliciter in-
 ops Confuga de proprio , aut abe-
 gentibus amicis vel consanguineis
 sui

suis interim ali nequiret, suadet Im-
 perator Leo I. *Præsenti 6. §. sanè C.*
de his qui ad Eccl. confug. eum susten-
 tari expensis Ecclesiæ, cujus videlicet
 protectioni commissus non ita dere-
 linquendus est, ut inediâ coactus se
 tradat Judici sæculari. *Farinac. de im-*
munit. cap. 19. num. 296. communi-
 tis etiam in publica concione, vela-
 tio modo, fidelibus, ut sciant, se ad
 subveniendum extremè indigenti,
 juxta dicenda *num. 154.* ex lege cha-
 ritatis obstringi. Quod si non desint
 ei bona, ex quibus ali possit, sed ea
 modò præsto non sint, nec quisquam
 succurrere velit, aut valeat: Ecclesia
 præsentis tantùm necessitati mederi
 tenetur, adeò ut Confuga obstrictus
 maneat ad resarciendos sumptus pro
 se factos, ne Ecclesia ex beneficio
 præstito grave patiatur detrimentum.
 Quod si denique pauper, & validus
 fuerit, à Rectoribus Ecclesiæ in com-
 pensationem modici victûs adigetur
 ad impendendam interim Ecclesiæ

K

vel

vel Monasterio intra spatium immunitatis operam suam, si tamen eam præstare possit ac soleat, del Bene de *immunit. p. 2. c. 16. dub. 19. nu. 4. & seqq.* ne privilegium immunitatis ad otium deservire contingat.

106. Et quoniam plerumque enormium criminum Rei loca immunitatis petere solent, ut Ecclesia non minorem pro salute animæ, quam pro eorum vitam & corporibus curam ostendat: primam animi perturbationem (quæ tales comitari solet) submotam, exaggeranda est immensa Dei bonitas ipsis nihil minus ob vitæ suæ pravitatem merentibus per impertitionem Confugii præstita, nec eximendus illico ex eorum animis timor omnis pænæ: qui, pro multiforâ Divinæ Providentiæ ordine, jam tunc criminum horrorem imprimere, & ad meliorem vitam stimulare quadantenus incipit, quando anima terrenarum cupiditatum sordibus ac tenebris adhuc immersa caligat ac lumen Christianæ justitiæ & fascina-

tio nugacitatis *Sapient. 4. v. 12.* bo-
 num obscurat: cum enim natura in
 hoc statu vehementius aversetur do-
 lorem corporis afflictivum, quam
 voluptatem concupiscat, ut vel in
 ipsis quoque brutis animantibus ex-
 perimur, quæ ut ut prona in suas li-
 bidines, doloribus tamen & cruciati-
 bus inde absterreri videmus: dumque
 pœnæ metus ipsi carni suffragatur
 quodammodo, ac ei de modo arcen-
 di à se pœnas aeternas, seq̄ per opem
 Divinæ Clementiæ etiam liberandi à
 pœnis præsentibus prospicit, homo
 carnalis tantò lubentius illud omne
 ex animo ejicit, quod inclinationi &
 consensui ad recipiendam à Deo ju-
 stitiam, & consequendum unâ cum
 hoc verum ac solidum bonum obfi-
 stit.

107. Quò respiciens S. Augustinus
 in *cit. nr. 58. epist. 54* Macedonio ita
 respondet: *Jam vides igitur de Reli-
 gione descendere, nec nos societate cri-
 minum obstringi, quod intercedimus*

K 2

plerumq̄

plerumque etiam pro sceleratis. &c.
 Nec ideo sanè frustra instituta sunt,
 potestas Regis, jus gladii cognitoris,
 unguis Carnificis, arma militis, disci-
 plina Dominantis, severitas etiam bo-
 ni Patris. Habent ista omnia modos
 suos, causas, rationes, utilitates. Haec
 cum timentur, & coercentur mali, &
 quietius inter malos vivunt boni, non
 qui boni pronuntiandi sunt, quia ter-
 rita metuendo non peccant (non enim bo-
 nus est quispiam timore poenae, sed amore
 justitiae) veruntamen non inutiliter et-
 iam metu legum humana coercentur
 audacia, & ut tuta sit inter improbos
 innocentia, & in ipsis improbis, dum
 formidato supplicio frenatur facultas,
 invocato Deo sanetur voluntas. Per
 quæ verba postrema S. Augustinus
 monet, ne Ecclesia nimiam facilitatem
 admittendi confugas, eosdemque
 incorrectos subducendi justitiæ, &
 criminum reddat participem, utrum-
 que curandum esse, tum ut compo-
 nant, vel aliàs, salvis vitæ ac membris
 puniantur.

puniantur legitimè, nisi in deliberatio
vel nimia infirmitas, ut dixi num. 67.
veniam in foro profano ex integro
postulari posse concesserit; tum ut,
qui præcipuus immunitatis Ecclesia-
sticæ scopus est, non manus tantum,
sed & consensus à peccando deinceps
retrahatur.

108. Quod cum olim à quibusdam
Episcopis, aliisve personis Ecclesia-
sticis in debitoribus Confugis, cum
creditorum damno, minimè observa-
ri contigisset, Theodosius M. Impe-
rator L. 1. Cod. Theod. de his qui ad
Ecol. sanxit, ut extenso etiam ad hos
jure confugii, si quando ad Ecclesiam
debitores confugerent, Episcopi aut
illos contestim extraderent, aut pro
iis, quos occultassent, æs alienum
persolverent; cujus Legis vigore idem
S. Augustinus aliquando compulsus
solvere Fastii confugæ alieno ære
obruiti debitum, pro ejus exolutio-
ne per epist. 215. collectam in fideli
populo faciendam indixit: Cum Fra-

ter noster Fastius debito decem & septem solidorum ab oppignoratoribus urgeretur, ut redderet, quod ad presens, unde explicaret se, non inveniebat, ne corporalem pateretur injuriam, ad auxilium sancta Ecclesia convolavit: illi etiam Exactores cum proficisci cogentur, & ideo dilationem dare non possent, gravissimis me querelis oneraverunt, ita ut eis illum traderem, aut quod sibi deberi ostendebant, unde acciperent, providerem. Cumque obtulisset Fastio, ut vestram sanctitatem (plebem fidelem) de necessitatibus ejus alloquerer, pudore deterritus, ne facerem deprecatus est. Ita ego majore necessitate coarctatus a Fratre nostro Macedonio decem & septem solidos accepi, quos in causam ejus continuo dedi, promittente illo, quod ad certum diem cum eis reddendis posset occurrere, & consentiente illo, ut, si non posset occurrere, sermo de illo fieret ad vestram misericordiam, quam fraternam fratribus exhibere consuevistis.

Nunc

Nunc ergo quoniam absens est, restat ut
 subveniatis, non illi, quem nemo com-
 pellat absentem, sed pollicitationi mea,
 cuius existimatio Urbi semper est pra-
 sens. Jam enim dies, ad quem se pro-
 miserat occursum, transactus est, & ego
 ei, qui solidos suos fidei mea commisit,
 quid respondeam non invenio, nisi ut
 faciam, quod me facturum esse pro-
 misi. Sed quoniam non sum de hac re
 commonius, ut die Pentecostes, quando
 aderat major vestra frequentia, sermo-
 nem inde facerem, peto ut has litteras
 pro lingua mea presente habere digne-
 mini &c. Scripsi etiam Presbyteris, ut,
 si quid minus fuerit post collationem
 Sanctuatis Vestrae, compleant ex eo,
 quod habet Ecclesia, dum tamen vos,
 secundum quod placet, hilariter offera-
 tis: quia sive de vestro, sive de Ecclesia
 detur, omnia Dei sunt, & devotio ve-
 stra dulcior erit thesauris Ecclesia, sic-
 ut Apostolus dicit: non quia quaero
 datum, sed requiro fructum.